

BLAND JÄMTAR OCH TROLL

En reseberättelse av Märta Ramsten

Resande i folkmusik är den något ovanliga yrkesbe-
teckning jag skulle kunna sätta på mitt visitkort. Förr
gick skillingtrycksförsäljare från dörr till dörr och för-
sökte sälja visor - år 1968 åker jag från by till by och
köper tillbaks dem, bildligt talat.

Det är alltså fråga om ett inspelningsprojekt i
större skala, som går ut på att göra bandupptagningar
av den kvarlevande folkmusiktraditionen i hela Sverige.
Det är ett projekt som länge ansetts nödvändigt, men som
först i år kommit igång. Bakom denna verksamhet står
Samarbetsnämnden för svensk folkmusik¹ som lyckats skrapa
ihop medel för i första hand ett års inspelningsarbete.
Men det finns gott hopp om en fortsättning.

Att det ännu år 1968 finns så pass mycket kvar av
svensk folkmusiktradition att man kan satsa på en större
inspelningsverksamhet har bevisats genom det stora material
som Sveriges Radio genom Matts Arnberg spelat in under
de sista 20 åren. Det finns kanske många som tvivlar på
värdet av bandupptagningar av dags data när det i alla fall
finns så stora samlingar av upptecknade låtar och visor,
uppteckningar som gjordes medan tid var. Men det går ju
inte att komma ifrån att hur noggrant en uppteckning än

är gjord, så är magnetofonen vida överlägsen som registrator, inte minst därför att den också kan förmedla spelsätt och sångsätt - en nog så viktig dimension av helhetsbilden.

Den första inspelningsresan i Samarbetsnämndens regi gick till Jämtland - Härjedalen, och att det just blev ~~den~~ detta område är till stor del Ragnar Bohmans - sekreteraren i Heimbygdas spelmansförbunds - förtjänst. I slutet av februari ordnades nämligen en konferens i Sundsvall med representanter från de norrländska spelmansförbunden och där diskuterade vi just uppläggnings- arbetet i de olika landskapen. Ragnar Bohman erbjöd sig vid detta tillfälle att omedelbart ordna kontakter för en inspelningsresa på 14 dagar i Jämtland - Härjedalen. Han ansåg det speciellt angeläget eftersom åtskilliga av spelmännen var över 80 år och inte förut spelats in på band. Som Samarbetsnämndens utsända representant samtyckte jag gensat. Dessutom hade landsantikvarien Göran Rodander tidigare meddelat sitt intresse för saken och skickat en förteckning över tänkbara kontakter.

Inspelningsresan i Jämtland - Härjedalen genomfördes 12 - 21 mars. Heimbygdas spelmansförbunds representanter hade förberett och organiserat allt in i minsta detalj och tack vare detta blev resan mycket givande - det var bara att ta för sig från ett dukat bord. Jag spelade in sammanlagt 345 låtar och visor, och då besökte jag ändå inte någon av de traditionsbärare som förut spelats in av Sveriges Radio. Jag kan tillägga att den musikaliska kvalitén var genomgående mycket hög. Tillsammans med de ca 735 visor och låtar som förut spelats in av Sveriges Radio i detta område - den fenomenala Ulrika Lindeholm från Frostviken svarar ensam för ca 400 visor - visar ~~även~~ dessa inspelningar

att folkmusiken fortfarande har ett mycket starkt fäste i Jämtland - Härjedalen. Där finns alltså ännu mycket att hämta, och flera inspelningsturer dit ingår i Samarbetsnämnden planer.

När det här materialet så småningom blir bearbetat bör det kunna berätta en hel del om särdragen i den jämtländska folkmusiken. Låtrepertoaren är ju ganska väl kartlagd förut genom Nils Andersson verk Svenska Låtar, och man kan väl säga att inspelningarna kompletterar dessa ~~inspelningar~~ uppteckningar bl.a. i fråga om spelsätt och ornamentik. Det är ju välkänt för alla som sysslat något med jämtländsk folkmusik att det inom det här området finns stora skillnader vad beträffar repertoar och spelsätt. En östjämtsk spelman har t.ex. en helt annan repertoar än en västjämtsk eller en härjedaling, och det hålls mycket noggrant isär. Och detta framgår med all tydlighet också av inspelningarna. Vistrepertoaren däremot är betydligt mera enhetlig och överensstämmer i stort sett med de kringliggande landskapens t.ex. Angermanland, Medelpad och norra Hälsingland. Vistexterna är sig rätt lika i hela området, medan melodierna varierar starkt från trakt till trakt. Som exempel kan jag ta en barnvisa som är mycket vanlig i hela Norrland "Lill Pelle spring fort, ty det lider mot kvällen...". Jag spelade in den på tio olika ställen i Jämtland och Härjedalen. I norra Jämtland hade man lagt ytterligare två strofer till de gängse två, men i övrigt uppvisade texten bara små dialektala varianter. Av melodierna däremot var det inte två som var lika, även om man naturligtvis kan spåra en viss släktskap.

Fäbodmusiken har helt naturligt intagit en viktig plats i det här området och gör det fortfarande i syn-

nerhet i södra Jämtland och Härjedalen. De gamla fäbod-
instrumenten, kohorn, lur, pipa m.m. tycks vara helt
ur bruk, medan däremot kolocken (kaukning, kökning)
finns kvar. Jag återkommer till den senare i reseberättäl-
sen.

Innan jag övergår till att bläddra i mina rese-
anteckningar bör jag kanske tillägga att inspelningarna
gjorts på en portabel inspelningsapparat kallad Nagra
av märket Kudelski - samma apparat som Sveriges Radio
använder vid sina reportage.

Tisdagen den 12 mars. Första inspelningsturen gick till Backen, Ås - ett par mil nordväst om Östersund - till en stor, vacker gård med milsvidd utsikt ned över Storsjön bort mot Oviksfjällen. Och här bodde den högreste, silverhåriga Erik Nilsson, 82-årig storbonde och - spelman. Han är född och uppvuxen i Offerdal, en bygd som varit rik på fiolspelmän och där det spelats i praktiskt taget varje gård. Där hade ju också den välkända Lapp Nils-traditionen sitt starkaste rotfäste, men traktens storspelmän kom också med andra låtar som tack- samt anammades runt om i gårdarna. De flesta låtarna lärde sig Erik Nilsson av Ol Persa Hammarberg och Erik Olsson, båda från Stock i Offerdal. Den senare var också svåger till Erik Nilsson och de hade spelat mycket tillsammans på danser strax efter sekelskiftet. I 18 - 19-årsåldern for Erik Nilsson till Amerika och blev borta ett bra tag. När han kom hem hade drag-spelet blivit populärt och fiolerna fick hänga på väggen. Inte förrän på 1950-talet tog Erik Nilsson upp fiolspelandet igen, men de gamla låtarna sitter i fortfarande. Jag stannade hos Erik Nilsson hela dagen och spelade in sammanlagt 45 låtar, därav ett 15-tal Lapp Nils-polskor. Erik Nilsson har ett fint, närmast aristokratiskt spelsätt.

På kvällen eskorterades jag av Ragnar Bohman till ålderdomshemmet i Fåker där vi träffade förre hemmansägaren Eric Westman². Han hade ett prima humör och hade startat musikkapellet "Old Stars" tillsammans med några andra åldringar på hemmet, mest för att roa sig själva och andra. Men den här gången var det fråga om visor, och Eric Westman sjöng med kraftfull stämma ett 15-tal visorav både nyare karaktär - typ Äcke Olsson - och äldre t.ex. barnvisor och skämtvisor.

Onsdagen den 13. Träffade återigen en fin Offerdal-spelman, Ante Falk³ i Stavre, 82 år. Hans far spelade fiol och brodern, Olle Falk, är ju ett välkänt namn i spelmanskretsar. Om sin

mor berättade Ante att "hon var svår till att sjunga och tralla". Men mest hade Ante spelat tillsammans med Ol Persa Hammarberg och efter honom har han en hel del Lapp-Nils-polskor. Ante flyttade sedan till Stavre och gifte sig, men blev änkeman redan efter 7 år och stod ensam med två små barn. "Fiolen kom bort då" som Ante själv uttryckte det, och han spelade inte på 30 år. Men så småningom, när barnen blev vuxna och kvällarna ~~länge~~ långa och ensamma, kom fiolen fram igen.

Jag hade en mycket fin och givande förmiddag hos Ante Falk i hans trivsamma gamla gård, där han bodde tillsammans med sin son och där allting fungerade utan moderniteter. Ante spelade in ett 20-tal låtar och önte nog med det, han kunde dansa bakmes också och förevisade på köksgolvet med virtuos lätthet hur denna invecklade dans går till. Så det är inte underligt att han har en oerhört fin känsla för rytmen i danserna. Polskornas trioler blir alldeles jämna och spelas med hoppande stråke, något som tycks vara utmärkande för det äldre jämtspelet.

Från Stavre åkte jag till Ede by i Offerdal, där rektor Arild Stärkman presenterade mig för Elias Jonsson⁴. Han var något av ett fenomen - han spelade nämligen Lapp Nils-polskor och andra låtar på det mest virtuosa sätt på munspel. Först var jag väl något skeptisk men sedan föll jag helt till föga inför detta enormt rytmiska och drivna spel. Och äkta och fin tradition hade han också genom att han vuxit upp i Hotagen, som på den tiden hyste många fina spelmän. Han hade spelat ihop med Erik Hägglund⁵ i Häggsjövik, men också lyssnat mycket på den gamle Erik Larsson i An-sätten. Senare kom han också i kontakt med Offerdalspelmannen Ol Persa Hammarberg.

Elias Jonsson hade funnit att munspel var det lämp-

ligaste instrumentet i det rörliga arbete han hade haft - han hade ägnat sig åt skogs- och byggnadsarbete - och då kunde munspelet alltid vara med och lätta upp tillvaron. Han använde tre munspel i olika stämningar, C - G, B - F och A - E, allt efter tonarten.

Torsdagen den 14. Återigen en av dess vackra marsdagar då den norrländska vintern är som bäst. Efter en spännande färd på vägar täckta av svallis mil efter mil kom jag till den lilla byn Selet i Boberg. Och där på förstutrappan stod ännu en reslig och vital 82-åring och hälsade mig välkommen - Fridolf Andersson⁶. Han var änkeman sedan många år och bodde ensam i sitt hus där allt var ytterst prydligt och fint. Vi förlade inspelningarna till köket i behaglig närhet av vedspisens hemtrevliga värme.

Här mötte jag en representant för de östjämtska spelmännen och skillnaderna mellan dem och de västjämtska, som jag just hade hört, var påfallande. Lapp Nils-polskor t.ex. förekom inte alls här, utan man höll sig till de östjämtska låtarna som är mer besläktade med de kringliggande landskapens låtar än med västjämtlands. Och spelsättet är mycket yvigare. Fridolf Andersson hade dessutom en mycket personlig spelstil - han hade ett sjusärdeles temperament och det satte sin prägel inte minst på polskorna som därför ofta kanske blev i snabbaste laget, det medgav han själv.

Fridolf Anderssons låttradition är rent östjämtsk, trots att hans far var värmlänning och hans mor rättvikskulla. Större delen av hans repertoar kommer från hans spelkumpan Erik Näslund⁷, vars morfar var storspelman i Stugun på 1840- och 50-talen. Fridolf Andersson är en välmeriterad spelman - 1918 vann han 1:a pris vid en spelmanstävling i Ragunda - och han har också varit på turné med Albert Brännlund. Ett 15-tal låtar lyckades jag locka ur honom vid det

här inspelningstillfället, men han har säkert mycket mer på lager, i synnerhet hälsingelåtar som han på senare år odlat med förtjusning.

Via Stugun kom jag på kvällen till Lillsjöhögen, där jag tillsammans med Ragnar Bohman besökte Helmer Bäckman,⁸ 86 år och en ypperlig spelman med stor och fin repertoar från Stugun. Han hade ett enastående minne och kunde utan vidare plocka fram en hel rad låtar, men var handikappad i sitt spel genom starkt nedsatt hördel. Han hade dessutom en stråkföring som en yrkesviolinist kunde avundas honom. Resultatet blev ett 25-tal låtar som var representativa för Stugun-spelet och dessutom några små fina barnvisor och den en gång så kända men numera sällsynta Sinclairs-visan som Helmer Bäckman lärt sig 1901 efter ett skillingtryck.

Fredagen den 15. Jag avnjöt en välbehövlig ledig förmiddag. På eftermiddagen fick jag tillfälle att besöka nestorn inom jämtländsk folkmusik, Göran Olsson Föllinger i Östersund. I hans hem tillbringade jag några intressanta och givande timmar med samtal om gångna tiders spelmän och deras musik och jag fick också ljudande prov på detta.

På kvällen hälsade vi på hos Karolina Eskilsson⁹ i Grytan, Brunflo, och hon sjöng in en del visor efter sin mor. Eftersom både hennes far och mor var infödda i Grytan hade hon mycket intressant att berätta om trakten från förr.

Lördagen den 16. En intensiv och upplevelserik inspelningsdag som började med 14 mils bilresa på vintriga vägar från Östersund till Valsjöbyn. Musikkonsulent Lennart Olsson, Föllinge, var min fötjeslagare och hade ordnat många givande kontakter. Bland annat skulle jag få träffa

tre kvinnor som varit många somrar i fåbodarna i sin ungdom. Men först blev vi bjudna på nygräddade våfflor hos folkskollärare Eva Stattin i Valsjöbyn, och med hennes hjälp letade vi oss sedan vidare.

Vi for en mil norrut till Gunnarvattnet invid norska gränsen och hälsade på hos fru Emma Molin¹⁰. En upp-trampad stig genom den drygt meterdjupa snön ledde oss till hennes stuga, där hon vanligen bor ensam - fast just för tillfället var hennes syster på besök. Spinnrocken stod framme och såg ut att användas flitigt, och på spisen puttrade rörost. Det kändes nästan som ett stilbrott att ställa upp en modern inspelningsapparat i denna gammaldags fridfulla atmosfär.

Fru Molin hade varit i fåbodarna i sammanlagt 30 somrar - hon började när hon var 12 år - och kunde påde kauka och locka på får och getterenligt gammal praxis. Hon sjöng också flera fina vaggvisor på sitt blida och litet tillbakadragna sätt. Hon var en av nio syskon och hennes mor och far hade sjungit mycket för dem när de var små - far hade förresten varit klockare i Hotagens kyrka i 25 år.

82-åriga Ingeborg Persson¹¹ stod näst i tur och hon bor otroligt vackert på söderslutningen ned mot sjön i själva Valsjöbyn. Fru Persson satt klädd helt i vitt inne i finrummet och väntade på oss. Hos denna underbara berättare skulle jag velat stanna hela eftermiddagen, men jag hade bara en fattig timma på mig som jag i gengäld utnyttjade till sista sekunden, det kan jag försäkra. Inte nog med att fru Persson kunde sjunga en mängd fina gamla småvisor som hon fått i arv hemifrån - hon hade också förmågan att på ett verkligt levande sätt berätta om vardagen i buan, om alla faror en ~~fx~~ butös kunde råka ut för. Och vi fick också höra om småfolket, vättarna och deras kråk som ibland

~~riktiga människorna vilens och förvissade... men som...~~

gjorde människorna vilsna och förvirrade, men som också kunde vara till hjälp om man höll sig väl med dem.

Så gav vi oss ut i snön igen för söka upp fru Beda Karlsson¹² som enåigt uppgift skulle vara fin på att kauka. Och det blev en kontrastrik upplevelse. Hon tog emot oss sportigt och ungdomligt klädd i täckjacka och slalombyxor och berättade att hon hade börjat valla kor redan vid sex års ålder och att hon varit i buam sammanlagt 32 somrar. Vi gick ut på gårdsplanen utanför den moderna sportstugan och därifrån kaukade hon med stor och fin ton ut över Val-sjöbyn. Det var bara att beklaga att det var fel årstid - snön dämpar ju och man får inte den där riktigt fina eko-klangen som hör till. Men det var i alla fall en upplevelse för mig - och för byinnevärnarna, tror jag - att få höra dessa sällsynta och otidsenliga tongångar rulla ned över byn en gnistrande kall och vacker vinterdag.

sedan/
Färden gick vidare ned över Hotagen, där vi fick några visor av Hilma Olofsson och Helge Jonasson - den senare sjöng bl.a. en husförhörsvisa - , och vidare ned till Hägg-sjövik. Det var meningen att jag skulle få träffa flera spelmän här, men mitt tidsschema hade blivit förskjutet med åtskilliga timmar. Jag fick i alla fall träffa trallaren Albert Hägglund¹³. Det lär ju ha funnits gott om trallare i Jämtland förr i världen, men nu är de rätt sällsynta, så det var därför speciellt roligt att få höra och spela in Albert Hägglund.

På kvällen for jag vidare till Föllinge.

Söndagen den 17. tillbringade jag i Föllinge, där mina ciceroner var musikkonsulent Lennart Olsson och hans fru Signe. Lennart Olsson är själv av gammal känd spelmans-släkt - hans far hette Daniel Olsson och hans farbror är den förut nämnda Göran Olsson Föllinger - och han spelade in

några släktlåtar. Han kunde också förmedla kontakten med två andra föllingespelmän som båda trakterade dragspel.

Jordbrukaren Jonas Nilsson¹⁴ spelade in en mängd polskor på sitt 2-radiga dragspel, och Nils Nilsson¹⁵ i Tornäs kunde på sitt 5-radiga med stor virtuositet utföra ett tiotal Lapp Nils-låtar efter sin farfar, den berömde spelmanen Pål Nilsson¹⁶ i Tornäs, Föllinge. Men Nils Nilsson har inte bara spelat gammellåtar i sin dar - tillsammans med sina ^{r/}böder bildade han på 1920-talet musikkapellet "Bröderna Brothers" (2 dragspel, gitarr, trumpet och batteri) som åkte omkring i Jämtland och spelade nyare dansmusik. Innan jag lämnade/
I Föllinge gjorde jag också ett besök på ålderdomshemmet, där f.d.skogsarbetarna Jonas Pålsson¹⁷ och Daniel Andersson¹⁸ sjöng in några visor.

Måndagen den 18 blev återigen en mycket givande dag, och skörden gällde framför allt visor. På Prästgatan mitt i det centrala Östersund bor en gudabenådad vissångerska, fru Tyra Karlsson. Hon har en klar och fin röst och sjunger med stor musikalitet och äkthet. Hennes repertoar tycks vara outtömlig - vi spelade vid det här tillfället in 47 visor, men det var bara en första skumning.

Tyra Karlsson är född 1912 i Alanäs. Mor var från Strömsund och far från Aldernäset i Ångermanland. Hon blev tidigt moderlös och fadern fick ensam ta hand om den stora syskonskaran. Och trots hårt arbete med jordbruk och i skogen sjöng han jämt och ofta skedde det tillsammans med barnen. Fru Karlsson berättade att alla syskonen älskade musik, man sjöng i stämmor och man lärde sig de instrument som man fick tillgång till - fru Karlsson själv lärde sig spela cittra vid sju års ålder. Och hon berättade vidare att det var musiken som höll samman familjen och som gjorde att far orkade hålla ut. Och det är faderns stora visrepertoar som fru Karlsson har ärvt och som hon vårdar ömt.

de
Hon lever så intensivt med i ~~sin~~ visor hon sjunger och är så helt förankrad i visornas värld att hon - som hon själv säger - "ibland inte kan sova på natten för sina visor".

Hennes repertoar kan sägas vara typisk för vad som sjöngs i sekelskiftets Sverige: en hel del barnvisor och ramsor, äldre och nyare skämtvisor, långa berättande visor av 1800-talskaraktär spridda genom s.k. skillingtryck och slutligen en hel del religiösa visor sjungna till cittra.

Jag hoppas att östersundspubliken - som är van att få höra fin jämtlandsspelman - någon gång också får tillfälle att lyssna till Tyra Karlsson och hennes visor.

Måndagskvällen blev också mycket intressant, Till- sammans med Ragnar Bohman besökte jag i Dvätsätt en ung jämtlandsspelman, Jonas Jonasson¹⁹ med fin speltradition efter sin morfar, Erik Larsson i Ansätten. Det var förunderligt att höra hans fint figurerade poäskor när man visste att han just kommit hem från en åtta timmars arbetsdag med ett så påfrestande och hårt jobb som betongarmering.

Den förut nämnde munspelaren Elias Jonsson i Offerdal, som också lärt en hel del låtar av Erik Larsson i Ansätten, hade lockats dit för att spela tillsammans med Jonas Jonasson. Den kvällen svängde det om!

Tisdagen den 19. På väg söderut. I Åsarna möttes jag av spelmansförbundets representant på platsen, musikkonsulent Alfred Rönnqvist, som hade ordnat kontakter med viskunniga personer i Svenstavik och Åsarna.

Hilmer Sundberg²⁰ i Kvitsle, Svenstavik härstammade från Stöde i Medelpad och hade lärt sig en hel del rallar- och skogshuggarvisor när han som småpojke var med sin far i skogen. Han hade ett gott minne och sjöng obehindrat alla de långa visorna utantill med fart och kläm.

Sedan besökte vi Mo, en liten by som ligger högt och vackert i Svenstavikstrakten. I en av gårdarna träffade vi fru Ingeborg Jonsson²¹, jordbrukarhustru, som kunde sjunga en del visor som hon lärt som liten av sin mor, t.ex. om lille Alfred i stenkolsgruvan.

På en gård alldeles i närheten av kyrkan i Åsarna bor fru Sigrid Esbjörnsson²². Hon är liksom sin mor född i Kvarnsjö, Klövsjö sn, och hennes visrepertoar härstammar alltså därifrån. Hon berättade att på kvällarna när man kurade skymning så brukade mamman ta fram gitarren och spela och sjunga för de nio barnen. Mest blev det religiösa visor och det var också i huvudsak sådana som fru Esbjörnsson sjöng in på band vid mitt besök.

På kvällen fick jag tillfälle att spela in Alfred Rönnqvist²³ som hade många fina låtar ur sydjämsk tradition. Han hade lärt sig spela av sin far²⁴ och dennes spelkumpaner bl.a. Jon Larsson Tirén, som var sonson till en av traktens storspelmän Nils Larsson Tirén (kallad Nickus) och född 1780. Förutom Klövsjö brudmarsch spelade Alfred Rönnqvist åtskilliga polskor av typen senpolska som här kallades bosk.

Onsdagen den 20. Ett besök i Klövsjö är oundvikligt om man är ute för att göra folkmusikinspelningar och i synnerhet då det är fråga om fäbodmusiken. För här - liksom i Storsjö kapell där jag gjorde inspelningar påföljande dag - är fortfarande ett 20-tal fäbodar i bruk och därmed har också musiken som är knuten till denna ålderdomliga odlingsform sin givna funktion än i dag.

Jag åtföljdes på resan till Klövsjö av landsantikvarien Göran Rosander, som genom sin kännedom om trakten kunde visa mig på de rätta kontakterna. I det här fallet hade jag god hjälp av en infödd klövsjöbo och tillika sångare, Gösta Edlund. Vi kontaktade tre kvinnor, Elsa Olofsson²⁵, Anna

Nordenberg²⁶ och Gölin Morlind²⁷, som samtliga fortfarande vistas i fäbodarna på sommaren och som kan kauka. Som förut konstaterats var årstiden synnerligen olämplig för att spela in sådana här kaukningar på riktigt. När snön ligger djup och det blåser isig nordan och korna står i ladugården kan man knappast begära att det ska låta som på sommaren - eller som de själva sade: "Kom igen i sommar - då ska vi kauka när allt är grönt och vackert, när korna går ute och när rösten är upptränad. Vi gjorde i alla fall ett tappert försök att få det hela så bra som möjligt på band och lånade till den ändan bygdegården där det fanns ett lämpligt rum~~xxxx~~ med rymd och högt i tak. Och sedan vi~~g~~ lyckats stänga av den brummande värmeanläggningen kombinerad med luftkonditionering och klättrat uppför väggarna och tätat ventilerna med näsdukar fick vi till slut några riktigt fina prov på kaukningar från Klövsjö.

Torsdagen den 21 började med en lång färd genom obebyggda trakter till Storsjö kapell i Härjedalen, och den här gången var det intendent Börje Rosén vid Läns museet som var min ~~följare~~ ledsagare. Förhållandena var ungefär som i Klövsjö och det var framför allt fäbodmusiken som var av intresse. Här fick vi ta kapellet till hjälp för att få lämplig rymd och akustik åt inspelningen, och vi fick prov på storartad kökning (som det heter här) av fru Anna Åslund²⁸. Hon är fortfarande på sin fäbod varje sommar och brukar den på gammalt vis, dvs hon gör smör och ost av mjölken i stället för att köra den till mejeriet som man gör i Klövsjö fäbodar. Hon har lärt sig kökningstekniken av sin mor - men har inte samma kök för övrigt. Vi försökte först spela in kökningen utanför hennes gård på den vackra sjötomten, men snön dämpade för mycket och blåsten var för envis, så vi fick ge upp och bege oss till kapellet.

De avslutande inspelningarna på den här jämtlands-
turnén blev hos Märta Jonsson³⁰ och Greta Loo³¹, båda bosatta
i Storsjö kapell och viskunniga.

Fotnoter

till artikel Bland jämtar och troll av Märta Ramsten

- 1/ Samarbetsnämnden för svensk folkmusik bildades 1960 och består av representanter för följande institutioner:

Kungl.Musikaliska Akademien	Statens försöksverksamhet med
Musikhistoriska Museet	rikskonserter
Svenskt Visarkiv	Institutionen för musikforskning,
Sveriges Radio	Uppsala
Sveriges spelmäns riksförbund	Nordiska Museet
- 2/ f.1883 i Hackås
- 3/ f.1886 i Könsta, Offerdal
- 4/ f.1905 i Jänsmässholmen. Flyttade till Ede by 1939. Numera sjukpensionerad.
- 5/ f.1862 och hade spelat mycket tillsammans med en kusin Isak Isaksson (se ~~Ex~~ N.Andersson, Svenska Låtar), som lärt av sin far Isak Olsson, som i sin tur var elev till Lapp Nils.
- 6/ f.1886 i Stugun. Flyttade till Selet, Boberg 1905.
- 7/ Erik Näslund d.1967 vid 92 års ålder hade själv inte hört sin morfar, Örn, utan tecknat upp låtarna efter modern som trallade dem.
- 8/ f.1882 i Stugun.
- 9/ f.1894 i Grytan (i nuvarande hembygdsgården)
- 10/ f.1892 i Röt Viken, Hotagen. Flyttade till Gunnarvattnet 1936.
- 11/ f.1886 i Hotagens by.
- 12/ f.1899 i Norge av svenska föräldrar. Flyttade till Valsjöbyn vid sex års ålder där hon bott allt sedan dess.
- 13/ f.1894 i Häggsjövik. Son till Erik Hägglund (se fotnot 5). Albert Hägglund har också filmats av Sveriges Radio - TV.
- 14/ f.1886 i Föllinge.
- 15/ f.1908 i Föllinge.
- 16/ se Nils Andersson, Svenska låtar, ~~Jämtland och Härjedalen~~ del 2, sid.6 (Stockholm 1926)
- 17/ f.1880 i Föllinge.
- 18/ f.1889 i Laxsjö.
- 19/ f.1928 i Ljungahed, Hotagen
- 20/ f.1900 i Stöde, Mdelpad. Flyttade till Jämtland 1923.

- 21/ f.1900 i Mo, Svenstavik.
- 22/ f.1908.
- 23/ f.1913 i Vigge.
- 24/ Olof Rönnqvist f.1869 i Skålan, Klövsjö sn
- 25/ f.1907 i Klövsjö
- 26/ f.1911 i Klövsjö.
- 27/ f.1919 i Klövsjö
- 28/ f.1920 i Storsjö kapell
- 29/ Ingeborg Olofsson f.1883 i Storsjö kapell
- 30/ f.1906 i Bruksvallarna
- 31/ f.1903 i Funäsdalen

6-7 tysksidor (ung A4) 15 sept.

PM ang. manus till Jämten/Fornvårdaren

För att underlätta redigeringen är redaktören tacksam om författarna iakttar följande vid manuskriptets utskrivande.

1. Lämna mycket bred marginal till vänster, i det allra närmaste halva papperet.
2. Skriv med ganska brett radavstånd.
3. Numrera sidorna.
4. Använd verbens singularformer (utom givetvis i ev. citat där så ej är fallet).
5. Använd helst de förkortningsformer som återfinns t.ex. i "Skrivregler" utg. av Nämnden för svensk språkvård.
6. Använd stora begynnelsebokstäver sparsamt; skriv sålunda helst socialdepartementet, östersundsbo, tekniska högskolan (ej Högskolan). Se "Skrivregler"!
7. Kursivera (dvs stryk under i manuskriptet) dialektord och ord som eljest särskilt bör framhållas, t.ex. vissa egennamn i löpande text.
8. Förse ev. illustrationer med Elert namn på baksidan, om Ni önskar dem i retur. Skriv numrerade bildtexter på särskilt papper och numrera bilderna. Ange gärna bildens ursprung eller fotograf (t.ex. Foto A. Halling, Foto Nordiska museet).
9. Om fotnoter används, skriv dem då med genomgående numrering, börja ej om från 1 på varje sida. Noterna skrivs lämpligen på särskilt papper. Hänvisning till tryckt litteratur bör helst ske enligt mönstret
Festin, E., Från nabolandet i väster, s. 96 (Jämten 1916)
eller Jämtlands och Härjedalens historia, 3, s. 334 (Östersund 1955)
eller Dagens Nyheter, 3.4.1937
Om källan återkommer flera gånger, skrivs lämpligen
Festin, a.a. s. 97 eller JHH, 3, s. 26.
Beträffande otryckta källor bör de, om de är många till antalet, helst hänvisas till enligt mönstret: Sthlm. Lantmäterstyrelsens arkiv, Jämtland, acc. 233 eller Östersund. Landarkivet, Brunflo KyA, A II:3, pag. 26. Alltså ort + arkiv + avdelning + närmare hänvisning. I enstaka sammanhang kan uppställningen ev. föreklas. Om fotnoten ej används, kan i stället källor och litteraturförteckning tillfogas på slutet t.ex. under rubrikerna "Otryckta" resp. "Tryckta". Ange förlagsort och tryckår!
Placera helst ej källhänvisningar inne i texten!

Redaktören förbehåller sig rätten att utan tillstånd göra tekniska rättningar eller andra smärre ändringar, som icke påverkar sakinnehållet. Normalt får författaren själv läsa första korrekturet, om så särskilt önskas också andra korrekturet.

Författarhonorar utgår vanligen ej. I gengäld erhåller förf. 35 särtryck. Flera går att få efter tillsägelse.

ritan	litar
<u>23</u>	<u>28</u>
23	14
38	10
7	15
37	87
17	50 ₂
<hr/>	<hr/>
145	184
15	
<hr/>	
160	

Jam Hand

718 ritan
913 litar

1631

~~24
 186 :-
 358 :-
 460 :-
 25 :-
 335 :-

 1356 :-~~

~~7500 : 1600
 5

 1524 :-
 1386 :-

 138 :-~~